AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ ACİL HASTA BAKIMI III DERSİ DERS İZLENCESİ						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Acil Hasta Bakımı III	İLK 201	Zorunlu	10	8	6	4

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	**Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / İlk ve Acil Yardım Programı**
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilere farklı yaş gruplarında ve özel hasta gruplarında karşılaşılan acil durumları değerlendirebilme, hastanın gereksinimlerini belirleyebilme ve uygun acil bakım girişimlerini güvenli ve etkili biçimde uygulayabilme bilgi ve becerisi kazandırmaktır.
Dersin Hedefi	Öğrencilerin psikiyatrik, obstetrik, jinekolojik, pediatrik, geriatrik ve onkolojik acil durumlarda hastayı değerlendirebilmesi, acil bakım gereksinimlerini belirleyebilmesi ve uygun acil bakım girişimlerini güvenli ve etkili biçimde uygulayabilmesi hedeflenmektedir.
Dersin İçeriği	Psikiyatrik hastalıkların değerlendirilmesi ve psikiyatrik acillerde bakım, gebelik, normal doğum eylemi, lohusalık ve yenidoğan dönemine ilişkin bakım uygulamaları, obstetrik ve jinekolojik aciller, pediatrik ve geriatrik hastaların değerlendirilmesi ve acil bakımı ile onkolojik acillerde hasta değerlendirmesi ve acil bakım uygulamalarını kapsar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Psikiyatrik acil durumlarda hastayı değerlendirir ve uygun acil bakım girişimlerini uygular. **Ö2:** Gebelik, doğum, lohusalık ve yenidoğan dönemlerine ilişkin temel değerlendirme ve bakım uygulamalarını gerçekleştirir. **Ö3:** Obstetrik ve jinekolojik acil durumları değerlendirir ve uygun acil bakım girişimlerini uygular. **Ö4:** Pediatrik hastayı yaşına ve gelişimsel özelliklerine uygun biçimde değerlendirir ve acil bakım girişimlerini uygular. **Ö5:** Geriatrik hastayı yaşa özgü özellikleri dikkate alarak değerlendirir ve uygun acil bakım girişimlerini uygular. **Ö6:** Onkolojik acil durumları değerlendirir ve uygun acil bakım girişimlerini uygular.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilerin farklı yaş grupları ve özel hasta gruplarında karşılaşılan acil durumları değerlendirme, acil bakım gereksinimlerini belirleme ve uygun girişimleri uygulama bilgi ve becerilerini geliştirir. Ayrıca öğrencilerin hasta özelliklerine uygun, güvenli ve etkili acil bakım sunma konusundaki mesleki yetkinliklerine katkı sağlar.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, gösterip yaptırma, demonstrasyon, vaka temelli öğrenme, beceri uygulamaları, problem çözme ve tartışma.
Dersin Ön Koşulu	İlk 103 ve İlk 104
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL

Ölçme Değerlendirme	Ara sınav (vize) **%30**, hastane uygulaması **%20** ve yarıyıl sonu (final) sınavı **%50** ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	1 American Heart Association (AHA). *Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care.* 2 American College of Surgeons. *Advanced Trauma Life Support (ATLS): Student Course Manual*. 3 T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan acil sağlık hizmetleri, obstetrik, pediatrik ve diğer özel hasta gruplarının acil bakımına ilişkin güncel rehber ve uygulama kılavuzları. 4 Dersin kapsamına uygun güncel acil bakım ve paramedik kaynak kitapları. 5 Ders sorumlusu tarafından hazırlanan ders sunuları, vaka örnekleri ve uygulama materyalleri.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Dersin Tanıtımı, Amaçları ve Acil Hasta Bakımına Genel Bakış
2. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Psikiyatrik Hastanın Değerlendirilmesi
3. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Psikiyatrik Acillerde Hasta Değerlendirmesi ve Acil Bakım
4. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Gebelik ve Gebelikte Hasta Değerlendirmesi
5. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Normal Doğum Eylemi ve Doğuma Yardım
6. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Lohusalık Dönemi ve Acil Bakım Yaklaşımı
7. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Yenidoğanın Değerlendirilmesi ve Bakımı
8. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Obstetrik Acillerde Hasta Değerlendirmesi ve Acil Bakım
9. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Jinekolojik Acillerde Hasta Değerlendirmesi ve Acil Bakım
10. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Pediatrik Hastanın Değerlendirilmesi
11. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Pediatrik Acillerde Hasta Değerlendirmesi ve Acil Bakım
12. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Geriatrik Hastanın Değerlendirilmesi
13. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Geriatrik Acillerde Hasta Değerlendirmesi ve Acil Bakım
14. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Onkolojik Acillerde Hasta Değerlendirmesi ve Acil Bakım

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**
Ö1	5	5	4	4	5	4	4	4
Ö2	4	4	4	5	5	4	5	4
Ö3	4	4	4	5	4	5	5	5
Ö4	5	4	4	5	4	4	5	5
Ö5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö6	4	4	4	4	5	5	5	4

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Ani hastalanma veya yaralanma durumlarında olay yerine hızla ulaşarak, varsa doktor ile birlikte durumu değerlendirir, gerekiyorsa ilk müdahaleyi yapar ve uygun hastane acil servisine doğru yöntemle naklini sağlar.
PÖÇ2: İlk ve Acil Yardım alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı derslerden edindiği bilgileri mesleki olarak değerlendirir ve uygular.
PÖÇ3: Mevzuatın verdiği yetki çerçevesinde acil hasta ve yaralıya müdahale sırasında, tıbbi otoritelerin tanıdığı kılavuzları ve mevzuatın belirttiği akış çizelgelerini uygular.
PÖÇ4: İlk ve Acil Yardım alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için ekip içerisinde yer alarak kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve gerektiğinde bireysel sorumluluk üstlenir.
PÖÇ5: Hasta ile ilgili gerekli kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.
PÖÇ6: İlk ve Acil Yardım alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
PÖÇ7: Sağlık sistemi içerisinde bulunan kurum ve kuruluşları tanır; İlk ve Acil Yardım alanında çalışan bir birey olarak görev, hak ve sorumlulukları ile ilgili yasa, yönetmelik ve mevzuata uygun hareket eder.
PÖÇ8: İlk ve Acil Yardım alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımları ile birlikte bilgi ve iletişim teknolojilerini başarıyla kullanır.

	T.C. AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ DERS İZLENCESİ FORMU	Doküman No	FR-179
		İlk Yayın Tarihi	
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		Sayfa No	**1 / 2**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU _TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ- İLK ACİL YARDIM PROGRAMI_DERSİ EKG ve Aritmi yönetimi DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
EKG ve Aritmi yönetimi	İlk 209	zorunlu	2	2	2	-
Dersin Gün ve Saati	Her hafta Salı 13:00-15:00					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri	uaktas@agri.edu.tr					
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	önlisans					
Bölümü/Programı	Tıbbi hizmetler ve teknikler bölümü- ilk acil yardım programı					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Dersin amacı EKG çekmek, değerlendirmek, temel ritimleri tanımak, değerlendirmek acil bakımda uygulayabilmek.kardiyak arrest ritimlerini tanıyabilmek konusunda eğitimdir.					
Dersin Hedefi	Dersin amacı EKG çekmek, değerlendirmek, temel ritimleri tanımak, değerlendirmek acil bakımda uygulayabilmek.kardiyak arrest ritimlerini tanıyabilmek konusunda eğitimdir					
Dersin İçeriği	EKG çekmek, değerlendirmek, temel ritimleri tanımak, değerlendirmek acil bakımda uygulayabilmek. Akut koroner sendromda acil bakım uygulayabilmek, kardiyak arrest ritimlerini tanıyabilmek ve hastane öncesi kardiyak arrest yönetimi					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1: Hastane öncesi acil vakalarda sistematik hasta değerlendirmesi (primer ve sekonder değerlendirme) yapar.** **Ö2: Hasta veya yaralıyı izlemek** **Ö3: ilaç uygulamak** **Ö4: ilgili algoritmaları uygulamak**					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	EKG çekmek, değerlendirmek, temel ritimleri tanımak, değerlendirmek acil bakımda uygulayabilmek. Akut koroner sendromda acil bakım uygulayabilmek, kardiyak arrest ritimlerini tanıyabilmek ve hastane öncesi kardiyak arrest yönetimi					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Düz anlatım, soru cevap, tartışma					
Dersin Ön Koşulu	---					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ Ara sınav %40 yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40 yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.					
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Sözen C; "İlk Yardım ve Acil Bakım".,Sistem matbaacılık, Göktuğ Basım Yayın; İstanbul, 2006. -Kocatürk C; "Yeni Kılavuza Göre Düzenlenmiş İlkyardım Kitabı"., Tumer Eğitim Yayıncılık Ltd. Şti, Ohan matbaacılık, 4. Baskı, İstanbul,2005. -Şelimen D; Kuğuoğlu S; Aslan E. F; Olgun N;, "Acil Bakım". Yüce A.Ş, Tavaslı matbaası, Genişletilmiş 3. Baskı, İstanbul, Mart 2004. -Ünsaldı T ve ark; "İlk Yardım Ders Kitabı"., Dilek Ofset Matbaacılık, 2. Baskı, Sivas, 1995. -Bledsoe B.E., Porter R.S., Shade B.R.					

Mevcut Elektronik İmzalar

AYŞE BERİVAN BAKAN (Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürü) 03.0

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

	T.C. AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ DERS İZLENCESİ FORMU	Doküman No	FR-179
		İlk Yayın Tarihi	
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		Sayfa No	**2 / 2**

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	EKG'YE GİRİŞ (KALBİN İLETİ SİSTEMİ)
2. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	EKG İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER
3. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	RİTİM DEĞERLENDİRİLMESİ (EKG ANALİZİ)
4. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	SİNÜZAL RİTİMLER
5. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	ATRİYAL RİTİMLER
6. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	VENTRİKÜLER RİTİMLER
7. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	ÖLÜMCÜL RİTİMLER
8. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	BRADİARİTMİLER
9. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	DAR QRS TAŞİARİTMİLER
10. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	GENİŞ QRS TAŞİARİTMİLER
11. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	KARDİYAK MONİTÖRİZASYON, ELEKTROKARDİYOGRAFİ VE RİTİM TANINMASI
12. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	DEFİBRİLASYON VE KARDİYOVERSİYON UYGULAMALARI
13. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	RESÜSİTASYON SONRASI BAKIM HASTANE ÖNCESİNDE KARDİYAK ARREST
14. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	KANGAZI ANALİZİ VE NABIZ OKSİMETRES

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

pöç1 ekg çekmek, değerlendirmek
pöç2: temel ritimleri tanımak, değerlendirmek
pöç3: akut koroner sendromda acil bakım uygulayabilmek
pöç4: kardiyak arrest ritimlerini tanıyabilmek ve hastane öncesi kardiyak arrest yönetimi
pöç5: sinüzal ritimleri tanırmak ve acil bakım uygulamak
pöç6: atriyal ritimler değerlendirir, acil bakım uygular
pöç7: ventriküler ritimleri değerlendirir ve acil bakım uygular
pöç8: ölümcül ritimleri değerlendirir ve acil bakım uygular
pöç9: kardiyak monitörizasyon, elektrokardiyografi ve ritim tanınması yapar
pöç10: defibrilasyon ve kardiyoversiyon uygulamalarıbı yapar
pöç11: resüsitasyon sonrası bakım hastane öncesinde kardiyak arrest yönetimini sağlar

Mevcut Elektronik İmzalar

AYŞE BERİVAN BAKAN (Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürü) 03.0

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ İLK ACİL YARDIM UYGULAMALARI-I DERSİ DERS İZLENCESİ

Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
İlk ve Acil Yardım Uygulamaları I	İLK 203	Zorunlu	8	6	4	4

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	**Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / İlk ve Acil Yardım Programı**
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilere acil sağlık hizmetlerinde gerekli olan temel mesleki uygulamaları güvenli ve etkili biçimde gerçekleştirebilme, acil durumlarda hastayı sistematik olarak değerlendirebilme ve uygun girişimleri uygulayabilme bilgi ve becerisi kazandırmaktır.
Dersin Hedefi	Öğrencilerin acil sağlık hizmetlerinde enfeksiyon kontrolünü sağlayabilmesi, temel ve invaziv girişimleri güvenli biçimde uygulayabilmesi, solunum sistemi acilleri ve şok tablolarını değerlendirebilmesi, kan gazı sonuçlarını yorumlayabilmesi, havayolu yönetimini gerçekleştirebilmesi ve hasta/yaralıların güvenli taşınması ile transferine ilişkin mesleki becerileri kazanması hedeflenmektedir.
Dersin İçeriği	Acil sağlık hizmetlerinde enfeksiyon kontrol yöntemleri, üriner kateterizasyon, nazogastrik sonda uygulaması, gastrik lavaj ve gavaj uygulamaları, solunum sistemi acillerinde vaka temelli yaklaşım, asit-baz dengesi ve arteriyel kan gazı değerlendirmesi, havayolu yönetimi ve endotrakeal entübasyon, hasta/yaralı taşıma ve transfer teknikleri ile şokta hasta değerlendirmesi ve acil yaklaşım konularını kapsar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Acil sağlık hizmetlerinde enfeksiyon kontrol yöntemlerini ve hasta güvenliği ilkelerini uygun şekilde uygular. **Ö2**: Üriner kateterizasyon, nazogastrik sonda, gastrik lavaj ve gavaj gibi mesleki girişimleri işlem basamaklarına uygun ve güvenli biçimde gerçekleştirir. **Ö3**: Solunum sistemi acilleri ve şok tablolarında hastayı değerlendirir, arteriyel kan gazı ve asit-baz bulgularını yorumlayarak uygun acil yaklaşımı belirler. **Ö4**: Havayolu yönetimi ve endotrakeal entübasyon uygulamalarını gerçekleştirir; hasta/yaralının durumuna uygun taşıma ve transfer tekniklerini uygular. **Ö5:** Şok tablosundaki hastayı değerlendirir ve uygun acil bakım girişimlerini uygular. **Ö6:** Hasta ve yaralının durumuna uygun taşıma ve transfer tekniklerini güvenli biçimde uygular.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Bu ders, öğrencilerin acil sağlık hizmetlerinde gerekli mesleki bilgi ve becerileri uygulamaya aktarabilmelerine; acil hastayı değerlendirme, uygun girişimi belirleme ve güvenli biçimde uygulama yetkinliği kazanmalarına katkı sağlar. Ayrıca hasta güvenliği, enfeksiyon kontrolü ve acil durum yönetimine ilişkin mesleki sorumluluk bilincini geliştirir.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, gösterip yaptırma, demonstrasyon, vaka temelli öğrenme, beceri uygulamaları, problem çözme ve tartışma.
Dersin Ön Koşulu	İlk 103 ve İlk 104

Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav (vize) **%30**, hastane uygulaması **%20** ve yarıyıl sonu (final) sınavı **%50** ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	1 Mistovich, J. J., & Karren, K. J. **Prehospital Emergency Care**. Pearson. 2 American Heart Association (AHA). **Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care**. 3 American College of Surgeons. **Advanced Trauma Life Support (ATLS): Student Course Manual**. 4 T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan **acil sağlık hizmetleri, enfeksiyon kontrolü ve hasta güvenliğine ilişkin güncel rehber ve uygulama kılavuzları**. 5 Ders kapsamında öğretim elemanı tarafından hazırlanan **ders notları, vaka örnekleri ve uygulama/beceri kontrol listeleri**.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Acil Sağlık Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Yöntemleri
2. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Enfeksiyon Kontrol Yöntemleri: Uygulama ve Vaka Çalışmaları
3. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Üriner Kateterizasyon Uygulamaları
4. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Nazogastrik Sonda Uygulaması
5. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Nazogastrik Sonda Uygulaması: Beceri Uygulaması ve Vaka Çalışmaları
6. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Gastrik Lavaj ve Gavaj Uygulamaları
7. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Solunum Sistemi Acillerinde Vaka Temelli Değerlendirme ve Yaklaşım
8. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Asit-Baz Dengesi ve Arteriyel Kan Gazı Değerlendirmesi
9. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Asit-Baz Dengesi ve Kan Gazı: Vaka Çalışmaları
10. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Havayolu Yönetimi ve Endotrakeal Entübasyon
11. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Havayolu Yönetimi ve Endotrakeal Entübasyon: Uygulama ve Vaka Çalışmaları
12. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Hasta/Yaralı Taşıma ve Transfer Teknikleri
13. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Şokta Hasta Değerlendirmesi ve Acil Yaklaşım
14. HAFTA		Öğr. Gör. Çiğdem BİNGÖL	Şok: Vaka Çalışmaları ve Acil Müdahale Uygulamaları

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**
Ö1	5	5	4	4	4	5	4	4
Ö2	5	5	5	5	5	4	5	4
Ö3	5	5	5	5	5	4	5	5
Ö4	4	5	4	4	5	5	5	5
Ö5	5	4	5	4	5	5	5	4
Ö6	5	5	4	4	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Acil sağlık hizmetlerinde hasta ve yaralının durumunu sistematik olarak değerlendirir ve bakım gereksinimlerini belirler.

PÖÇ2: Acil bakım sürecinde gerekli temel ve ileri mesleki uygulamaları işlem basamaklarına uygun, güvenli ve etkili biçimde gerçekleştirir.

PÖÇ3: Acil durumlarda havayolu, solunum ve dolaşıma ilişkin sorunları değerlendirerek uygun acil bakım girişimlerini uygular.

PÖÇ4: Hasta ve yaralıya yönelik invaziv girişimleri enfeksiyon kontrolü, asepsi ve hasta güvenliği ilkelerine uygun biçimde gerçekleştirir.

PÖÇ5: Acil hastaya ilişkin klinik bulguları ve temel tanısal verileri değerlendirerek uygun acil yaklaşımın belirlenmesine katkı sağlar.

PÖÇ6: Hasta ve yaralının durumuna uygun taşıma, transfer ve güvenli nakil yöntemlerini uygular.

PÖÇ7: Acil bakım uygulamalarında güncel kılavuz, algoritma ve mesleki uygulama standartlarına uygun hareket eder.

PÖÇ8: Acil sağlık hizmetlerinde ekip çalışması, etkili iletişim, etik ilkeler ve mesleki sorumluluklar doğrultusunda görev

yapar.

	T.C. **AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ** **DERS İZLENCESİ FORMU**	Doküman No	FR-179
		İlk Yayın Tarihi	
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		Sayfa No	**1** / **2**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU _TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ- İLK ACİL YARDIM PROGRAMI_ DERSİ Acil hasta bakımı 1 DERS PROGRAMI						
Dersin Adı	**Dersin Kodu**	**Zorunlu/ Seçmeli**	**AKTS Kredi**	**Ulusal Kredi**	**T**	**U**
Acil hasta bakımı 1	İlk 103	zorunlu	12	8	6	4
Dersin Gün ve Saati	Her hafta Pazartesi 08:00-11:00 Salı-08:00-11:00 Çarşamba 13:00-15:00					
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.					
İletişim Bilgileri	uaktas@agri.edu.tr					
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Düzeyi	önlisans					
Bölümü/Programı	Tıbbi hizmetler ve teknikler bölümü- ilk acil yardım programı					
Öğrenim Türü	Yüz yüze					
Dersin Amacı	Acil hasta bakımı 1 dersinde; Birinci Değerlendirme Tekniklerini, İkinci Değerlendirme Tekniklerini Uygulamak ve Tıbbi acillerde, acil bakım uygulama yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.					
Dersin Hedefi	Acil Hasta Bakımı I dersinde; Hasta veya yaralıyı izlemek, ilaç uygulamak, enfeksiyon hastalıklarını değerlendirmek ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır					
Dersin İçeriği	Birinci Değerlendirme Tekniklerini Uygulamak, Hasta veya Yaralının Birinci Değerlendirmesini Yapmak, Hasta veya Yaralının İkinci Değerlendirmesini Yapmak, İkinci Değerlendirme Tekniklerini Uygulamak, sistem hastalıkları Sıkıntısında Acil Bakım Uygulamak, olay yeri değerlendirmek, sıvı bozukluklarının tespiti tedavisi , tıbbi cihaz kullanımı					
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1: Hastane öncesi acil vakalarda sistematik hasta değerlendirmesi (primer ve sekonder değerlendirme) yapar.** **Ö2: Hasta veya yaralıyı izlemek** **Ö3: ilaç uygulamak** **Ö4: ilgili algoritmaları uygulamak**					
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	Acil Hasta Bakımı I dersinde; Hasta veya yaralıyı izlemek, ilaç uygulamak, enfeksiyon hastalıklarını değerlendirmek ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Düz anlatım, soru cevap, tartışma					
Dersin Ön Koşulu	---					
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ Ara sınav %20, uygulama notu %20 yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır					
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %20, uygulama notu %20 yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.					
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Hastane öncesi Acil hasta bakımı / Doç. Dr. Ali Ekşi- hedef yayınları kaynakları- Ema tıp yayınları kaynakları					

Mevcut Elektronik İmzalar

AYŞE BERİVAN BAKAN (Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürü) 03.0

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ 2007	**T.C.** **AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ** **DERS İZLENCESİ FORMU**	Doküman No	FR-179
		İlk Yayın Tarihi	
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		Sayfa No	**2 / 2**

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Dersin tanıtımı, amaç ve öğrenim hedefleri
2. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Olay yeri değerlendirilmesi
3. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Birinci değerlndirme teknikleri
4. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	İkinci değerlendirme teknikleri
5. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	İlaç uygulamaları
6. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Solunum sistemleri acilleri
7. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Kardiyo Vasküler Sistem acilleri
8. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Vaka çalışması
9. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Nörolojik sistem acilleri
10. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Vaka çalışması
11. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Endokrin sistem acilleri
12. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Vaka çalışması
13. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Enfeksiyon ve bulaşıcı hastalıklar
14. HAFTA		ÖĞR. GÖR. ÜMİT AKTAŞ	Sıvı elektrolit

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1 Hasta veya Yaralının Birinci Değerlendirmesini yapar
PÖÇ2:ikinci değerlendirme tekniklerini uygulamak
PÖÇ3: solunum sistemi hastalıklarını değerlendirir ve acil bakım uygulamak
PÖÇ4:kardiyo vasküler sistem hastalıklarını değerlendirir ve acil bakım uygular
PÖÇ5: nörolik sistem acillerini değerlendirir ve acil bakım uygulamak
PÖÇ6: endokrin sistem acillerini değerlendirir, acil bakım uygular
PÖÇ7: enfeksiyon ve bulaşıcı hastalıkları değerlendirir ve acil bakım uygular
PÖÇ8:sıvı elektrolit bozukluklarını değerlendirir ve acil bakım uygular
PÖÇ9: ilaç uygulamaları konusunda gerekli becerileri kazanır
PÖÇ10:olay yerini değerlendirir ve gerekli girişimsel uygulamaları yapar
PÖÇ11:tıbbi cihaz kullanımları üst seviyede olur

Mevcut Elektronik İmzalar

AYŞE BERİVAN BAKAN (Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürü) 03.0

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ I. DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Acil Sağlık Hizmetleri I	İLK105	Seçmeli	4	3	3	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / İlk ve Acil Yardım Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı; 1. Öğrencilerin genel sağlık hizmetleri ile acil sağlık hizmetlerini bütüncül bir yaklaşımla değerlendirmelerini, Türkiye'deki acil sağlık hizmetleri mevzuatını, teşkilat yapısını ve acil servislerin işleyişini kavramalarını sağlamak, 2. Ambulans ve acil sağlık araçları ile bu araçların donanımlarını tanımalarını, acil sağlık hizmetlerinde kullanılan formları doğru bir şekilde doldurma ve haberleşme süreçlerini yönetme becerisi kazandırmak, 3. Paramedik mesleğinin yetki ve sorumlulukları doğrultusunda görev organizasyonu yapabilmelerini; olay yerinde kendi güvenliği ile hasta/yaralı güvenliğini sağlayarak uygun taşıma tekniklerini etkin bir şekilde uygulamalarını sağlamaktır.
Dersin Hedefi	Bu dersin başarıyla tamamlanması sonucunda öğrencinin aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanması hedeflenmektedir: 1. **Mevzuat ve Teşkilat Yapısını Kavrayabilme:** Sağlık ve acil sağlık hizmetlerini genel hatlarıyla değerlendirebilmesi; Türkiye'deki acil sağlık hizmetleri mevzuatını, teşkilat yapısını ve acil servislerin işleyiş mekanizmalarını analiz edebilmesi. 2. **Araç Donanımı, Form ve Haberleşme Yönetimi:** Ambulans ve acil sağlık araçlarının donanımlarını ayırt edebilmesi, acil sağlık hizmetlerinde kullanılan formları usulüne uygun doldurabilmesi ve kurum içi/kurum dışı haberleşme süreçlerini etkin yürütebilmesi. 3. **Güvenlik, Organizasyon ve Taşıma Becerisi:** Paramedik mesleğinin yetki ve sınırlarını bilerek görev organizasyonu yapabilmesi; olay yerinde kendi güvenliği ile hasta/yaralı güvenliğini sağlayıp en uygun hasta/yaralı taşıma tekniklerini pratik süreçte uygulayabilmesi hedeflenmektedir.
Dersin İçeriği	Bu ders; sağlık hizmetleri ile acil sağlık hizmetlerinin genel bir değerlendirilmesini ve Türkiye'deki acil sağlık hizmetlerine ilişkin yasal mevzuat ile teşkilat yapısının incelenmesini kapsamaktadır. Ders kapsamında, ambulans ve acil sağlık araçları, bu araçların türleri ve donanımları detaylı olarak ele alınmaktadır. Ayrıca acil servislerin yapı ve işleyişi, acil sağlık hizmetlerinde kullanılan formların doldurulması, paramedik mesleğinin yasal yetki ve sorumlulukları ile görev organizasyonu konuları işlenmektedir.

	Olay yeri ve hasta/yaralı güvenliğinin sağlanması, uygun hasta/yaralı taşıma tekniklerinin uygulanması ve acil sağlık hizmetlerinde haberleşme sistemlerinin etkin kullanımı dersin diğer temel odak noktalarını oluşturmaktadır..
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:**Sağlık ve acil sağlık hizmetlerini sistemik olarak değerlendirerek, Türkiye'deki acil sağlık hizmetleri mevzuatını ve teşkilat yapısını açıklar. **Ö2:** Ambulans türlerini, donanımlarını ve acil servislerin yapı/işleyiş mekanizmalarını ayırt ederek süreçleri analiz eder. **Ö3:** Paramedik yetki ve sorumlulukları çerçevesinde görev organizasyonu yapar; acil sağlık hizmetlerinde form kullanımı ve haberleşme süreçlerini etkin bir şekilde yönetir. **Ö4:** Olay yerinde kendi güvenliği ile hasta/yaralı güvenliğini sağlayarak, doğru hasta ve yaralı taşıma tekniklerini uygular.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi:** Öğrenciye sağlık ve acil sağlık sisteminin işleyişi, ilgili ulusal mevzuat, teşkilat yapısı, ambulans donanım standartları, acil servis operasyonları, form sistemleri ve paramedik mesleğinin yasal yetki sınırları konusunda kapsamlı teorik altyapı kazandırır. **Beceri:** Acil yardım araçlarını ve donanımlarını tanıma; acil sağlık formlarını eksiksiz ve usulüne uygun doldurma; kurum içi/kurum dışı haberleşme ağlarını etkin kullanma; olay yerinde görev organizasyonu yapma ve en uygun taşıma tekniklerini uygulama becerisi sağlar. **Yetkinlik:** Olay yeri ve hasta/yaralı güvenliğini en üst düzeyde gözetebilme, kriz anlarında hızlı ve doğru karar alabilme, yasal ve mesleki sorumluluk bilinciyle profesyonel acil sağlık hizmeti sunabilme yetkinliği kazandırır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Doç. Dr. ALİ EKŞİ

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sağlık ve Acil Sağlık Hizmetlerinin Genel Değerlendirilmesi
2. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Türkiye'de Acil Sağlık Hizmetleri Mevzuatı ve Yasal Çerçeve
3. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Türkiye'de Acil Sağlık Hizmetlerinin Teşkilat Yapısı
4. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Ambulans Türleri, Sınıflandırılması ve Temel Özellikleri
5. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Ambulans Donanımları ve Tıbbi Cihazların İncelenmesi
6. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Türkiye'de Acil Servis Yapısı ve Operasyonel İşleyişi

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

7. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Acil Sağlık Hizmetlerinde Form Kullanımı ve Evrak Yönetimi
8. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Acil Sağlık Hizmetlerinde Haberleşme Sistemleri ve Tasması
9. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Paramedik Mesleğinin Yasal Yetki ve Sorumlulukları
10. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Acil Sağlık Hizmetlerinde Görev ve Ekip Organizasyonu
11. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Olay Yeri Değerlendirmesi ve Güvenlik Önlemleri
12. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Hasta ve Yaralı Güvenliğinin Sağlanması
13. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Temel ve İleri Hasta/Yaralı Taşıma Teknikleri
14. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Vaka Simülasyonları ve Genel Değerlendirme

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: **Sağlık ve Acil Sistem Değerlendirmesi:** Öğrencilerin genel sağlık sistemi ile acil sağlık hizmetlerini bütüncül bir bakış açısıyla analiz etmelerini sağlar.
PÖÇ2: **Mevzuat ve Yasal Çerçeve Bilinci:** Türkiye'deki acil sağlık hizmetlerine ilişkin kanun, yönetmelik ve yasal sorumlulukları kavrama yetkinliği kazandırır.
PÖÇ3: **Teşkilat Yapısını Kavrama:** Sağlık Bakanlığı ve bağlı birimlerin acil sağlık alanındaki teşkilatlanma modelini ve işleyişini öğrenmelerini destekler.
PÖÇ4: **Ambulans Sınıflandırma ve Tanıma:** Farklı ambulans türlerini, teknik özelliklerini ve kullanım amaçlarını ayırt etme becerisi geliştirir.
PÖÇ5: **Ambulans Donanım ve Cihaz Yetkinliği:** Ambulanslarda yer alan tıbbi donanımları, malzemeleri ve acil müdahale araç-gereçlerini tanıma altyapısı oluşturur.
PÖÇ6. **Acil Servis İşleyişi Analizi:** Hastane acil servislerinin yapısal organizasyonunu, triyaj ve operasyonel süreçlerini değerlendirme yetisi sağlar.
PÖÇ7: **Form ve Evrak Yönetimi:** Acil sağlık hizmetlerinde kullanılan resmi formların, kayıtların ve hasta sevk evraklarının usulüne uygun doldurulmasını öğretir.
PÖÇ8: **Haberleşme Sistemleri Yönetimi:** Komuta kontrol merkezleri ve saha ekipleri arasındaki telsiz/haberleşme ağlarını etkin kullanma becerisi kazandırır.
PÖÇ9: **Paramedik Yetki ve Sorumluluk Bilinci:** Paramedik mesleğinin yasal sınırlarını, yetki alanlarını ve mesleki etik sorumluluklarını içselleştirmesini sağlar.
PÖÇ10. **Olay Yeri ve Güvenlik Yönetimi:** Olay yerinde kendi güvenliği ile hasta ve yaralının güvenliğini sağlama konusunda operasyonel farkındalık oluşturur.
PÖÇ11: **Taşıma ve Görev Organizasyonu:** Ekip içi görev dağılımı yapabilme ve en uygun hasta/yaralı taşıma tekniklerini sahada uygulama yetkinliği kazandırır.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ ANATOMİ DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Anatomi	İLK101	Seçmeli	4	3	2	1

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / İlk ve Acil Yardım Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı; öğrencilerin insan vücudunu oluşturan sistemlerin normal yapısal ve anatomik özelliklerini, organların komşuluklarını, konumlarını ve birbirleriyle olan fonksiyonel ilişkilerini bilimsel bir temelde öğrenmelerini sağlamaktır. Bu doğrultuda ders sürecinde öğrencilerin: 1. **Anatomik Terminolojiye Hakimiyet:** Sağlık ve ilgili disiplinlerde uluslararası geçerliliği olan temel anatomik terimleri, eksenleri, düzlemleri ve vücut bölgelerini doğru bir şekilde kavraması, 2. **Sistematik Yapı Bilgisi:** Anatomiye girişten başlayarak sırasıyla hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ile duyu organlarının makroskopik ve topografik anatomisini detaylıca tanıması, 3. **Klinik ve Mesleki uyum:** Öğrenilen teorik anatomik bilgileri; klinik, idari, etik ve mesleki uygulamalarla ilişkilendirebilme, vaka analizlerinde ve sağlık alanındaki karar süreçlerinde temel alabilme becerisi kazanması amaçlanmaktadır.
Dersin Hedefi	Bu dersin sonunda öğrencinin: 1. **Anatomik Yapı Bilgisi:** Organların yerini, komşuluklarını ve morfolojisini tarif edebilmesi, 2. **Sistematik Yaklaşım:** 10 ana sistemin yapısal ve fonksiyonel bütünlüğünü açıklayabilmesi, 3. **Mesleki Nosyonun Entegrasyonu:** Anatomik altyapıyı klinik ve mesleki pratiklere temel yapabilmesi hedeflenmektedir.
Dersin İçeriği	Bu ders; hareket, kardiyovasküler, solunum ve sinir sistemlerinin makroskopik ve topografik yapılarını inceleyerek başlar. Devam eden konularda endokrin, sindirim, boşaltım ve üregenital sistemler ile duyu organlarının organizasyonu ele alınır. Temel amaç, insan vücudunun sistemik bütünlüğünü ve organların birbiriyle olan yapısal ilişkilerini öğretmektir.
Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** İnsan vücudunu oluşturan ana sistemin organlarını, yapısal özelliklerini ve birbirleriyle olan komşuluk ilişkilerini tanımlar. **Ö2:** Hareket, kardiyovasküler, solunum ve sinir sistemlerinin makroskopik ve topografik organizasyonunu açıklar. **Ö3:** Endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ile duyu organlarının anatomik yerleşimini ve temel işlevsel konumlarını ayırt eder. **Ö4:** Elde ettiği anatomik yapı ve sistem bilgilerini, sağlık ve ilgili disiplinlerdeki mesleki uygulamalarına temel oluşturacak şekilde benzer ve ayrı yönlerini ilişkilendirir.

Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi:** Öğrenciye insan vücudunu oluşturan sistemlerin normal yapısal özelliklerini, organların topografik yerleşimini ve birbirleriyle olan komşuluk ilişkilerini bilimsel düzeyde kazandırır. **Beceri:** İnsan vücudunun makroskopik organizasyonunu bütüncül bir yaklaşımla değerlendirerek, sağlık ve ilgili disiplinlerdeki mesleki uygulamalarda anatomik verileri doğru yorumlama ve kullanma becerisi sağlar. **Yetkinlik:** Elde ettiği anatomik altyapıyı fizyoloji, patoloji, klinik uygulamalar gibi farklı interdisplinlerle ilişkilendirerek mesleki karar mekanizmalarında güvenle uygulayabilme yetkinliği kazandırır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Prof. Dr. Mehmet ERSOY- Uzm. Sinan KAPLAN Prof. Dr. Nihat Hatipoğlu Prof. Dr. Lütfiye Bikem SÜZEN

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Anatomiye Giriş (Terminoloji, eksenler, düzlemler ve doku çeşitleri)
2. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Hareket Sistemi (Osteoloji)
3. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Hareket Sistemi (Artrologi ve miyoloji)
4. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kardiyovasküler Sistem (Kalp yapısı yeri ve konumu)
5. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kardiyovasküler Sistem (Dolaşım sistemi)
6. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Solunum Sistemi (Üst ve alt solunum yolları ve plevra)
7. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sinir Sistemi (Merkezi sinir sistemi ve kranial sinirler)
8. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sinir Sistemi (Periferik sinir sistemi ve kranial sinirler)
9. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Endokrin Sistem (Endokrin bezler ve anatomik yerleşimleri)
10. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sindirim Sistemi (Sindirim kanalı)
11. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sindirim Sistemi (Sindirime yardımcı organlar)
12. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Boşaltım Sistemi (Üriner sistem organları)
13. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Üregenital Sistem (Erkek ve kadın genital sistemleri)
14. HAFTA	3	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Duyu Organları ve Genel Değerlendirme (Göz, kulak, koku-tat ve genel tekrar)

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: **İnsan Vücudu Organizasyonu:** Öğrencilerin insan vücudunu oluşturan 10 ana sistemin makroskopik ve topografik organizasyonunu kavramasını destekler.
PÖÇ2: **Sistematik Bilgiye Ulaşma:** Hareket, kardiyovasküler, solunum ve sinir sistemlerinin yapısal bileşenlerini ve komşuluk ilişkilerini ayırt etme yetkinliği kazandırır.
PÖÇ3: **Viseral ve Duyusal Bütünlük:** Endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ile duyu organlarının anatomik yerleşimini mesleki bağlamda yorumlama becerisi sağlar.
PÖÇ4: **Bilimsel ve Akademik Altyapı:** Sağlık ve ilgili disiplinlerdeki temel bilimler (fizyoloji, patoloji vb.) için gerekli olan sağlam anatomik yapı altyapısını oluşturur.
PÖÇ5: **Klinik ve Saha Entegrasyonu:** Elde edilen anatomik bilgiyi, gelecekteki klinik uygulamalar, vaka analizleri ve sağlık yönetimi süreçleriyle ilişkilendirir.
PÖÇ6: **Mesleki İletişim ve Dil:** Sağlık profesyonelleri arasındaki mesleki yazışma ve sözlü iletişimde doğru anatomik kavramları evrensel standartlarda kullanma yetkinliği kazandırır.
PÖÇ7: **Bütüncül Yaklaşım:** Vücut sistemlerinin birbirleriyle olan fonksiyonel ve yapısal özelliklerini çok yönlü bir bakış açısıyla değerlendirmeyi sağlar.
PÖÇ8: **Problem Çözme ve Karar Alma:** Sağlık alanında karşılaşılan ipratik süreçlerde anatomik sınırlılıkları ve komşulukları dikkate alarak bilinçli kararlar almayı destekler.
PÖÇ9: **Hayat Boyu Öğrenme:** Güncel mesleki literatürü, makaleleri ve bilimsel yayınları takip edebilmek için gereken temel morfolojik referans altyapısını kurar.
PÖÇ10: **Etik ve Güvenli Uygulama:** İnsan vücudunun anatomik hassasiyetlerini bilerek, mesleki uygulamalarda doğruluk, özen ve etik bilincin gelişimine katkıda bulunur.
PÖÇ11: **Mesleki Yetkinlik ve Özgüven:** Alandaki teorik bilgi birikimini pratik uygulamalara aktarabilen, mesleki donanıma sahip bireyler olarak mezuniyete hazırlanmalarını sağlar.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ MESLEK ETİĞİ VE İLETİŞİM DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Meslek Etiği ve İletişim	İLK207	Seçmeli	2	2	2	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / İlk ve Acil Yardım Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı; öğrencilerin sağlık ve ilgili disiplinlerde etkili iletişim kurabilme becerilerini geliştirmelerini, etik ve ahlak kavramları ile tıp etiğinin temel ilkelerini kavramalarını ve mesleki yaşamlarında karşılaşabilecekleri etik sorunlar, yasal sorumluluklar ve malpraktis gibi kritik konuları bilimsel ve hukuki bir temelde değerlendirebilmelerini sağlamaktır. Bu doğrultuda ders sürecinde öğrencilerin; 1. **İletişim ve Etkileşim Yetkinliği:** Temel iletişim unsurlarını, çeşitlerini ve şekillerini öğrenerek sağlık alanında hasta, çalışan ve ekip odaklı etkin iletişim kurabilmesi, 2. **Etik ve Ahlaki Farkındalık:** Etik ile ahlak kavramlarını ayırt etmesi, tıp etiği ilkelerini, mesleki değerleri ve değer çatışmalarını analiz edebilmesi, 3. **Hukuki ve Mesleki Sorumluluk Bilinci:** Sağlık çalışanlarının karşılaştığı etik sorunları, yasal suç tanımlarını, malpraktis kavramını, acil tıptaki etik uygulamaları ve ulusal/uluslararası hasta haklarını kavraması amaçlanmaktadır.
Dersin Hedefi	Bu dersin başarıyla tamamlanması sonucunda öğrencinin aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanması hedeflenmektedir: 1. **Etkili İletişim Kurabilme:** İletişimin öğelerini, çeşitlerini ve şekillerini kavrayarak sağlık kurumlarında hasta, çalışan ve ekip odaklı profesyonel iletişim becerisi sergileyebilmesi. 2. **Etik İlkeleri Uygulayabilme:** Etik, ahlak, tıp etiği ve mesleki değerler arasındaki ilişkiyi kurarak, klinik ve idari süreçlerde karşılaşılan değer çatışmalarını etik ilkeler doğrultusunda analiz edebilmesi. 3. **Yasal Sorumluluk ve Malpraktis Bilinci:** Sağlık çalışanlarının hukuki sorumluluklarını, meslekle ilgili suç tanımlarını, malpraktis kavramını ve acil tıptaki özel etik ilkeleri bilmesi ve uygulamalarında dikkate alabilmesi. 4. **Hasta Haklarını Savunabilme:** Dünyada ve Türkiye'deki hasta hakları mevzuatını, uygulamalarını ve etik kurulların işleyişini kavrayarak hak temelli bir mesleki yaklaşım sergileyebilmesi.
Dersin İçeriği	Bu ders; iletişim öğeleri, çeşitleri ve şekilleri ile sağlık alanında etkili iletişim kurma esaslarını kapsamaktadır. Etik ve ahlak kavramları, meslek ve tıp etiği, tıbbi etik ilkeler, etik kurullar ve ekip çalışması dersin temel yapı taşlarını oluşturmaktadır. Sağlık mesleklerinde temel ahlaki değerler, değer çatışmaları, sağlık çalışanlarının karşılaştıkları etik sorunlar, acil tıpta etik ilkeler ile sağlık mesleği mensuplarına ilişkin suç tanımları ve malpraktis konuları incelenmektedir. Ayrıca ders kapsamında, Dünyada ve Türkiye'de hasta hakları detaylı bir şekilde ele alınmaktadır.

Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** İletişimin temel öğelerini, çeşitlerini ve şekillerini açıklayarak sağlık hizmetlerinde temel davranış nosyonunun kazandırılması doğrultusunda hasta ve ekip odaklı etkin iletişim kurar. **Ö2**: Etik, ahlak ve tıp etiği kavramlarını ayırt eder; mesleki değerler ve etik ilkeler doğrultusunda değer çatışmalarını analiz eder. **Ö3:** Sağlık çalışanlarının hukuki sorumluluklarını, meslekle ilgili suç tanımlarını, malpraktis kavramını ve acil tıpta etik ilkelerin kullanımını değerlendirir. **Ö4:** Dünyada ve Türkiye'deki hasta hakları mevzuatını ve etik kurulların işleyişini kavrayarak hak temelli bir mesleki yaklaşım sergiler.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi**: Öğrenciye iletişim öğeleri/çeşitleri, etik ve ahlak kavramları, tıp etiği ilkeleri, hasta hakları mevzuatı ile sağlık mesleklerinde karşılaşılan suç tanımları ve malpraktis konularında kapsamlı teorik altyapı kazandırır. **Beceri:** Sağlık kurumlarında temel davranış nosyonuna uygun olarak hasta, çalışan ve ekip odaklı etkin iletişim kurma; mesleki değer çatışmalarını çözme ve acil tıpta etik ilkeleri pratik süreçlere yansıtma becerisi sağlar. **Yetkinlik**: Sağlık hizmetlerinin sunumunda etik kurulları etkin bir şekilde kullanabilme, yasal ve mesleki sorumluluk bilinciyle doğru karar alabilme ve hak temelli bir mesleki yaklaşımı meslek hayatına aktarabilme yetkinliği kazandırır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Doç. Dr. Nuran Öztürk Başpınar Doç. Dr. Özge Yücel Prof. Dr. Gürkan Sert

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	İletişimin Temel Öğeleri ve Modelleri (İletişim tanımı, iletişim süreci, kaynak, alıcı, kanal, mesaj ve geri bildirim öğeleri.)
2. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	(İletişim Çeşitleri ve Şekilleri Sözel, sözsüz (beden dili) ve yazılı iletişim; bireylerarası, grup içi ve kurumsal iletişim biçimleri.)
3. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sağlık Kurumlarında İletişim ve Temel Davranış Nosyonu (Sağlık hizmetlerinde iletişimin önemi, hasta-sağlık personeli ilişkilerinde temel davranış nosyonlarının kazandırılması.)
4. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sağlıkta Ekip Çalışması ve Etkileşim (Çok disiplinli sağlık ekiplerinde iletişim dinamikleri, meslekler arası uyum ve çatışma çözümleme yaklaşımları.)
5. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Etik ve Ahlak Kavramları (Etik ve ahlakın tanımı, felsefi temelleri, meslek etiği kavramının ortaya çıkışı.)
6. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Tıp Etiği ve Temel İlkeler (Tıp etiğinin tarihsel gelişimi; özerkliğe saygı, zarar vermeme, yararlılık ve adalet ilkeleri.)

HAZIRLAYAN	**KONTROL EDEN**	**ONAYLAYAN**

7. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sağlık Mesleklerinde Temel Ahlaki Değerler ve Değer Çatışmaları (Mesleki değerler, meslek kültürü ve sağlık uygulamalarında karşılaşılan değer çatışmaları.)
8. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Klinik etik kurullar, etik kurulların yapısı, görevleri ve karar alma süreçlerindeki rolü.
9. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Etik Sorunlar, Hukuki Sorumluluklar ve Malpraktis Sağlık Çalışanlarının Karşılaştıkları Etik Sorunlar Yaşamın başlangıcı ve sonuna ilişkin etik ikilemler, kaynak dağıtımı ve mesleki zorluklar.
10. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sağlık Mesleği Mensupları ile İlgili Suç Tanımları ve Malpraktis Tıbbi hata (komplikasyon ve malpraktis ayrımı), ihmal, cezai ve hukuki sorumluluk tanımları.
11. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Acil Tıpta Etik İlkeler ve Kullanımı Acil sağlık hizmetlerinde triyaj, müdahale kararları, ötanazi ve acil durumlarda etik ikilemler.
12. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Dünyada Hasta Haklarının Gelişimi Uluslararası bildirgeler (Lizbon Bildirgesi vb.), evrensel hasta hakları ilkeleri ve tarihi süreç.
13. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Türkiye'de Hasta Hakları Mevzuatı ve Uygulamaları Türkiye'deki hasta hakları yönetmeliği, hasta hakları birimleri, sorumluluklar ve başvuru yolları.
14. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kapsamlı Olgu Analizi ve Değerlendirme İşlenen konuların vaka temelli senaryolar üzerinden tartışılması, etik ve hukuki boyutta karar alma

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Temel Davranış Nosyonu ve İletişim: Öğrencilerin sağlık hizmetlerinde hasta ve ekip odaklı etkin iletişim kurarak mesleki davranış nosyonu kazanmasını destekler.
PÖÇ2: Sözel ve Sözsüz İletişim Yetkinliği: Sözel, sözsüz ve yazılı iletişim biçimlerini sağlık kurumlarındaki profesyonel süreçlere yansıtma becerisi geliştirir.
PÖÇ3: Ekip Çalışması ve Uyum: Çok disiplinli sağlık ekiplerinde meslekler arası uyumu sağlama, etkileşimi artırma ve ortak çalışma yetkinliği kazandırır.
PÖÇ4: Etik ve Ahlaki Farkındalık: Etik ile ahlak kavramlarını ayırt etme, tıp etiğinin felsefi temellerini kavrama ve mesleki değerleri içselleştirme altyapısı oluşturur.
PÖÇ5: Değer Çatışması Çözümleme: Klinik ve idari süreçlerde karşılaşılan etik sorunları ve değer çatışmalarını bilimsel ve etik ilkeler doğrultusunda analiz etme yetisi sağlar.
PÖÇ6: Etik Kurul Bilinci ve Karar Alma: Klinik etik kurulların yapısını, işleyişini kavrayarak etik karar alma süreçlerinde etkin rol oynamayı destekler.
PÖÇ7: Hukuki Sorumluluk ve Malpraktis Analizi: Sağlık çalışanlarının yasal yükümlülüklerini, suç tanımlarını, komplikasyon ile malpraktis arasındaki ayrımları hukuki boyutta değerlendirir.
PÖÇ8: Acil Durum ve Kritik Karar Etiği: Acil sağlık hizmetlerinde ve triyaj süreçlerinde karşılaşılan etik ikilemlerde doğru ve etik kararlar alabilme becerisi geliştirir.
PÖÇ9: Hasta Hakları Savunuculuğu: Dünyada ve Türkiye'deki hasta hakları mevzuatını, yönetmeliklerini ve başvuru yollarını öğrenerek hak temelli bir yaklaşım sergiler.
PÖÇ10: Mesleki Sorumluluk ve Güvenilirlik: Sağlık hizmeti sunumunda insan haklarına saygılı, sorumluluk bilinci yüksek ve mesleki etik değerlere bağlı bireyler olarak yetişmelerini sağlar.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

PÖÇ11: Olgu Temelli Problem Çözme: Teorik olarak öğrenilen etik, iletişim ve hukuki ilkeleri gerçek hayat senaryoları ve vaka analizleri üzerinden pratik uygulamaya dönüştürme yetkinliği kazandırır.

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI
2026/2027 GÜZ DÖNEMİ TIBBİ TERMİNOLOJİ DERSİ DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Dersin Kodu	Zorunlu/ Seçmeli	AKTS Kredi	Ulusal Kredi	T	U
Tıbbi Terminoloji	İLK109	Seçmeli	2	2	2	0

Dersin Gün ve Saati	Program web sayfasında ilan edilecektir.
Ders Görüşme Gün ve Saatleri	Program web sayfasında ilan edilecektir.
İletişim Bilgileri	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans
Bölümü/Programı	Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü / İlk ve Acil Yardım Programı
Öğrenim Türü	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı; öğrencilerin sağlık ve ilgili disiplinlerde kullanılan tıbbi dilin kökenine inerek, kelime yapı taşlarını (kök, önek ve sonek) mantıksal bir temelde analiz etmelerini ve anatomideki temel sistem ekseninde tıbbi terimleri doğru bir şekilde okuyup yazabilmelerini sağlamaktır. Bu doğrultuda ders sürecinde öğrencilerin; 1. **Terminolojik Yapı Analizi:** Tıbbi kelimelerin köklerini, öneklerini ve soneklerini ayırt ederek yeni kelimeler türetebilmesi ve karmaşık birleşik terimleri çözümleyebilmesi, 2. **Sistematik Terminoloji Hakimiyeti:** Hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ve duyu organlarına ait tıbbi terimleri ve ilgili organ/bölge adlarını kavraması, 3. **Doğru Telaffuz ve İletişim:** Öğrenilen mesleki terimleri uluslararası standartlara uygun olarak doğru telaffuz etmesi ve sağlık/akademik iletişimde etkin bir şekilde kullanabilmesi amaçlanmaktadır.
Dersin Hedefi	Bu dersin başarıyla tamamlanması sonucunda öğrencinin aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanması hedeflenmektedir: 1. **Terminolojik Çözümleme:** Tıbbi terimleri kök, önek ve soneklerine ayırabilmesi; verilen örnek eklerle karmaşık birleşik terimlerin anlamını çözebilmesi. 2. **Sistematik Terim Hakimiyeti:** Anatomi dersindeki temel sistem (hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital ve duyu organları) ile ilgili organ, bölge ve patolojik durum adlarını eksiksiz kavrayabilmesi. 3. **Doğru Telaffuz ve İletişim Becerisi:** Sağlık profesyonelleri arasındaki mesleki yazışma ve sözlü iletişimde tıbbi terimleri doğru telaffuz edip kullanabilmesi. 4. **Mesleki ve Akademik Altyapı:** Elde ettiği dilsel ve terminolojik altyapıyı: ilerleyen dönemlerdeki klinik dersler, tıbbi dokümantasyon, idari süreçler ve akademik okumalar için güvenilir bir referans noktası olarak kullanabilmesi.
Dersin İçeriği	Bu ders; tıbbi terminolojiye giriş ile birlikte kelimelerin yapı taşları olan kök, önek ve soneklerin incelenmesini kapsamaktadır. Vücuttaki organ ve bölgelerin tanıtılmasının ardından; hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital sistemler ile duyu organlarına ait terimler ele alınmaktadır. Örnek soneklerle kelime türetme, birleşik kelimelerin çözümlenmesi ve mesleki terimlerin doğru telaffuz edilişi dersin temel içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Öğrenme Çıktıları	**Ö1:** Tıbbi terimlerin yapı taşları olan kök, önek ve sonekleri ayırt eder, örnek eklerle yeni kelimeler türetir ve birleşik kelimeleri çözümler. **Ö2:** Vücutta bulunan temel organ, bölge ve anatomik yapıların adlandırma kurallarını ve terimsel karşılıklarını bilir. **Ö3:** Anatomi dersindeki temel sistem ekseninde (hareket, kardiyovasküler, solunum, sinir, endokrin, sindirim, boşaltım, üregenital ve duyu organları) ilgili tıbbi terimleri açıklar. **Ö4:** Sağlık ve ilgili disiplinlerde kullanılan mesleki terimleri uluslararası standartlara uygun olarak doğru telaffuz eder ve yazılı/sözlü iletişimde etkin bir şekilde kullanır.
Dersin Mesleğe Katkısı (bilgi, beceri ve yetkinlik)	**Bilgi**: Öğrenciye tıbbi terimlerin yapı taşlarını (kök, önek, sonek) ve anatomi dersindeki 10 temel sistem eksenindeki organ/bölge adlandırmalarını bilimsel ve sistematik bir düzeyde kazandırır**.** **Beceri:** Karmaşık birleşik tıbbi kelimeleri çözümleme, örnek eklerle yeni terimler türetme ve mesleki kavramları fonetik kurallarına uygun olarak doğru telaffuz etme becerisi sağlar**.** **Yetkinlik**: Elde ettiği terminolojik altyapıyı; sağlık, klinik, idari ve akademik süreçlerdeki yazılı/sözlü iletişimde güvenle uygulayabilme ve mesleki literatürü etkin bir şekilde takip edebilme yetkinliği kazandırır.
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım (Düz Anlatım), Soru-Cevap, Tartışma
Dersin Ön Koşulu	---
Dersin Koordinatörü/Ders Yürütücüsü	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK
Ölçme Değerlendirme	Ara sınav %40, yarıyıl/yılsonu sınavı ve bütünleme sınavının etkisi ise %60 ağırlığındadır.
Derste Yararlanılan Kaynaklar	Prof. Dr. Nihat Hatipoğlu Prof. Dr. Lütfiye Bikem SÜZEN

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ			
HAFTA	**SAAT**	**ÖĞRETİM ÜYESİ**	**KONU**
1. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Tıbbi Terminolojiye Giriş ve Temel Yapı Taşları (Tıbbi dilin tarihi ve önemi, temel terim oluşturma kuralları, kök, önek (prefix) ve sonek (suffix) kavramları)
2. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Vücut Bölgeleri ve Organların Tanıtımı (Genel vücut topografisi, anatomik düzlemler ve temel vücut bölgelerine ait terimler.)
3. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Terim Çözümleme Teknikleri (Örnek sonek ve öneklerle kelime türetme, birleşik kelimelerin analizi ve doğru telaffuz (fonetik) çalışmaları.)
4. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Hareket Sistemi Terminolojisi (İskelet (osteoloji), eklem (artrologi) ve kas (miyoloji) sistemine ait kökler, terimler ve patolojik durumlar.)
5. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kardiyovasküler Sistem Terminolojisi (Kalp, damarlar ve kan dolaşımına ilişkin tıbbi terimler ve bileşik kelime çözümlemeleri.)
6. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Solunum Sistemi Terminolojisi (Üst ve alt solunum yolları, akciğerler ve plevra ile ilgili terimler.)
7. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sinir Sistemi Terminolojisi – I (Merkezi sinir sistemi (beyin, omurilik) yapılarına ait kökler ve terimler.)
8. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	(Sinir Sistemi Terminolojisi - II ve Otonom Sistem

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

			Periferik sinirler, kranial sinirler ve otonom sinir sistemine ilişkin terimler)
9. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Endokrin Sistem Terminolojisi (Endokrin bezler (hipofiz, tiroid, böbreküstü bezleri vb.) ve hormonal salgılara ait tıbbi terimler.)
10. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Sindirim Sistemi Terminolojisi (Sindirim kanalı (mide, bağırsaklar) ve yardımcı organlara (karaciğer, pankreas) ait terimler.)
11. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	(Boşaltım Sistemi Terminolojisi Üriner sistem (böbrek, üreter, idrar keskesi) yapılarına ve fonksiyonlarına ilişkin terimler.)
12. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Üregenital Sistem Terminolojisi (Erkek ve kadın genital sistem organlarına ait anatomik ve klinik terimler.)
13. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Duyu Organları Terminolojisi (Görme (göz), işitme ve denge (kulak), koku ve tat duyusu organlarına ait terimler.)
14. HAFTA	2	Dr. Öğr. Üyesi. Kutay YÜZÜAK	Kapsamlı Kelime Çözümleme ve Telaffuz (Tüm sistemler üzerinden karmaşık birleşik terimlerin çözümlenmesi, vaka temelli terminoloji analizi ve genel telaffuz tekrarı.)

Dersin öğrenim çıktılarının program çıktıları ile olan ilişkileri

	P1	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**	**P9**	**P10**	**P11**
Ö1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ö4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek

PÖÇ1: Terminolojik Yapı Analizi: Öğrencilerin tıbbi terimlerin kök, önek ve sonek yapılarını mantıksal bir temelde çözme yetkinliğini destekler.
PÖÇ2: Kelime anlama: Örnek ekleri kullanarak karmaşık birleşik kelimeleri anlama becerisi kazandırır.
PÖÇ3: Anatomik ve Topografik Uyum: Vücutta bulunan temel organ, bölge ve anatomik yapıların adlandırma kurallarını kavramalarını sağlar.
PÖÇ4: Sistematik Terim Hakimiyei: Anatomi dersindeki temel sistem eksenindeki organ ve yapı terimlerini bütüncül bir yaklaşımla ilişkilendirir**.**
PÖÇ5:. Doğru Telaffuz ve Fonetik: Sağlık profesyonellerinin yazılı ve sözlü iletişimde gereksinim duyduğu doğru telaffuz ve fonetik kuralları uygulama yetisi kazandırır.
PÖÇ6: Mesleki İletişim ve Dil: Sağlık, klinik ve idari süreçlerde evrensel tıbbi dili etkin ve hatasız bir şekilde kullanma altyapısını oluşturur.
PÖÇ7: Akademik Okuryazarlık: Güncel sağlık literatürünü, makaleleri ve mesleki yayınları takip edebilmek için gerekli olan temel terminolojik referansları sağlar.
PÖÇ8: Klinik ve Saha Entegrasyonu: Öğrenilen terimsel altyapıyı; gelecekteki klinik uygulamalar, vaka analizleri ve hastane süreçleriyle ilişkilendirir.
PÖÇ9: Problem Çözme ve Karar Alma: Sağlık alanındaki mesleki kavramları ve terim anlamlarını doğru yorumlayarak bilinçli kararlar almayı destekler.
PÖÇ10: Hayat Boyu Öğrenme: Sağlık disiplinlerinin dinamik yapısına uyum sağlayarak, yeni karşılaşılan tıbbi terimleri kendi başına çözümleyebilme becerisi geliştirir**.**
PÖÇ11: Mesleki Yetkinlik ve Özgüven: Alandaki dilsel ve terimsel donanıma sahip, mesleki terminolojiye hakim bireyler olarak mezuniyete hazırlanmalarını sağlar.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN